

Roma kulturklasser på Hammarbyskolan – utvärdering med utgångspunkt i Skolinspektionens föreläggande

Denna rapport utgår från Skolinspektionens tillsynsbeslut över Hammarbyskolan från 2016-08-25. Skolinspektionen har vitesförelagt Stockholms stad för allvarliga brister i den verksamhet vid Hammarbyskolan som kallas Roma kulturklass.

Brister konstateras inom följande områden:

- Undervisning och lärande
- Extra anpassningar och särskilt stöd
- Bedömning och betygssättning
- Trygghet, studiero och kränkande behandling
- Förutsättningar för lärande och trygghet
- Styrning och utveckling av verksamheten

Förutsättningar/bakgrund Roma kulturklass

Roma kulturklass är en åldersintegrerad klass med elever mellan 6 och 16 år från förskoleklass till och med årskurs 9. Antalet elever har genom åren varierat mellan åtta och drygt trettio, med merparten i högstadietdelen. Den åldersintegrerade klassen består hösten 2016 av 35 romska elever, huvudsakligen från Kelderashgruppen – en grupp som ursprungligen kom från Ryssland till Sverige i slutet av 1800-talet. Eleverna talar förutom Kelderashvarianten av romani chib också svenska och andra språk. Roma kulturklass är unik i Sverige då den består av enbart romska elever och lärare.

De första åren var klassen fysiskt placerad i Nytorpsskolan men flyttade i slutet av 1990-talet till ett fristående annex ca femton minuters gångväg från Nytorpsskolan. Där har Romaklassen funnits sedan dess. Här bedrivs all undervisning och här lagas och äts skolmåltiderna. 2007 övergick ansvaret för grundskolan från Enskede-Årsta stadsdelsnämnd till utbildningsnämnden. I dag utgör Roma kulturklass en del av skolenheten Hammarbyskolan.

Höstterminen 2016/2017 är 35 elever inskrivna i Roma kulturklass.

	Läsåret 15/16	Läsåret 16/17
F		3
åk. 1-3	9	6
åk. 4.6	4	9
åk. 7-9	17	17

Eleverna är bosatta i Stockholmsområdet, relativt jämnt fördelade mellan olika delar av Stockholms stad med någon övervikt för närområdet och Järvafältet. Fyra elever bor i annan kommun. Tre har skyddad identitet. En elev är inskriven i grundsärskolan. Tio elever är inskrivna i fritidshemmet.

Bland de elever som är inskrivna i årskurserna 7-9 har tre elever gått i Romaklassen hela sin skolgång. De tre har inte högre målpuppfyllelse än de elever som kommit i senare år. Tre elever kom till klassen i årskurs 6 respektive årskurs 7. Fyra elever kom i årskurs 8. Flera av eleverna har också bytt skola upprepade gånger, en elev så ofta som fem gånger. Fem av sjutton elever har bytt skola två gånger eller mer.

Till Romaklassen finns ett öronmärkt kommunalt profilbidrag på 800 000 kronor per år. Profilbidraget går direkt till skolan och hanteras av rektorn. Medlen ska täcka de extra kostnader som uppstår för skolan för den särskilda profilverksamheten.

Tre romska lärare med lärarlegitimation undervisar i klassen, två av dem är initiativtagarna som har varit ansvariga för undervisningen sedan starten. Två av lärarna har också förstäläraryupdrag sedan våren 2014. Där finns en romsk elevassistent som genomgår utbildning till brobyggare på Södertörns högskola.

Till klassen finns även två forskare från Södertörns högskola kopplade; en lektor i matematik/didaktik/naturvetenskap som undervisar eleverna och handleder lärarna och en informell pedagogisk mentor som är docent och lektor i pedagogik. Tillsammans med en av Romalärarna har hon utvecklat och leder utbildningar av romska brobyggare och modersmåls lärare i romani chib på Södertörns högskola. Hennes forskning rör romernas skol- och utbildningssituation, med särskilt fokus på språklig och kulturell revitalisering, interkulturella läroprocesser och social mobilitet. Forskningsmetoden är främst aktionsforskning i nära samarbete med romska lärare.

De tre romska lärarna undervisar i alla stadier och alla ämnen. Efter Skolverkets inspektionsbesök i Nytorpsskolan 2006 konstaterades att eleverna i Roma kulturklass inte hade tillgång till behöriga lärare och inte heller ”ändamålsenliga lokaler med utrustning som krävs för en tidsenlig utbildning och för att nå målen”. Mellan 2008 och 2010 läste de två grundarna in fristående kurser på Södertörns högskola parallellt med fortsatt undervisning i klassen.

Strukturella faktorer och utvärdering av resultat i verksamheten Roma kulturklass

Frånvaron bland eleverna i Roma kulturklass är hög. I årskurs 7-9 låg frånvaroprocenten på i genomsnitt 23 procent läsåret 2015/2016 med ett spann mellan 10 och 44 procent. I årskurs 1-3 låg den genomsnittliga frånvaron på 21 procent med ett spann mellan 18 och 35 procent. I årskurs 4-6 låg den genomsnittliga frånvaron vid samma tid på 30 procent i ett spann mellan 14 och 53 procent.

Det genomsnittliga meritvärdet i årskurs 7 är 176,7 poäng med ett spann mellan 132,5 och 202,5. Det genomsnittliga meritvärdet i årskurs 8 är 135,2 med ett spann mellan 0 och 185. Det genomsnittliga meritvärdet i årskurs 9 är 130. Skolinspektionen konstaterar vid tillsynen 2016 att måluppfyllelsen är låg och att huvudparten av eleverna på högstadiet haft F i betyg flera terminer i sträck. De låga resultaten har följt med Romaklassen sedan starten. Det har från lärarhåll förklarats med elevgruppens höga frånvaro och det faktum att eleverna kommer till Roma med ingen eller mycket bristfällig skolgång från andra skolor i Stockholms stad.

Samtidigt kan konstateras att gruppen varit i det närmaste isolerad från resten av Hammarbyskolan – och tidigare år från Nytorpsskolan. Nuvarande rektor har haft resultatdialoger med personalen och lärarna har deltagit i skolans kompetensutvecklingsinsatser och t.ex. i sambedömning i nationella prov för årskurs 3. Gruppen har i liten mån i övrigt deltagit i skolans systematiska kvalitetsarbete, en lärare i framtagandet av likabehandlingsplanen. Eleverna och lärarna har inte använt sig av de stödfunktioner som finns på skolan eller i förvaltningen såsom elevhälsa (bortsett från hälsosamtal med skolsköterskan), studie- och yrkesvägledare m.fl. för att höja måluppfyllelsen. Dokumentationen kring enskilda elever är bristfällig eller obefintlig.

Det finns inga anmälningar om kränkande behandling eller klagomål de senaste tre åren.

I Roma kulturklass bedrivs tvåspråkig undervisning i åldersblandade klasser med romsk profil vilket betyder att det även finns romska inslag i den reguljära undervisningen.

Romapersonalen och klasserna har ett högt internationellt engagemang och tar emot många studiebesök utifrån sin unika verksamhet. Utöver det extensiva samarbetet med Södertörns högskola genomförs delar av undervisningen utanför skolan; NO-lektioner i Vetenskapens hus/TomTits och slöjd med Skansen.

Ett nära föräldrasamarbete är en förutsättning för verksamheten. Föräldrarna har valt Roma kulturklass till sina barn för trygghetens skull och för att de känner mer samhörighet med verksamheten. Föräldrarna har ofta själva misslyckats i skolan. Genom den täta föräldrakontakten och integreringen av dem i arbetet i klassen pågår även en indirekt utbildning av de vuxna kring frågor som rör såväl vanligt skolarbete som rutiner och allmänna samhällsfrågor. Lärarna blir också kontaktlänken in mot myndigheterna.

Elevernas modersmål, romani chib, är en integrerad del av den tvåspråkiga undervisningen. Romani chib förekommer fortfarande främst som muntlig litteratur och det påverkar det flerspråkiga arbetet. Idén bygger på föräldrasamverkan och föräldrakooperativ. Arbetet i Roma kulturklass präglas av det nära samarbetet med föräldrar, där klassen utgör en bro mellan familjernas informella och skolans formella lärande. För elever som är vana vid ett informellt lärande i hemmet tillsammans med syskon och vuxna, kan, menar vissa forskare, skolans individfokusering skapa svårigheter.

Tidigare beslut från tillsynsmyndigheterna

Huvuddelen av den kritik som Skolinspektionen riktar mot verksamheten 2016 återfinns i dokumentation från tidigare inspektioner. Skolverket, som då var inspektionsmyndighet, beskrev redan efter den utbildningsinspektion som genomfördes i Nytorpsskolan 2006 en verksamhet som inte levde upp till de krav som gäller för den svenska skolan. ”Till Nytorpsskolan hör Roma kulturklass, en grupp för romska elever. Inspektörerna har tagit del av skolans betygs kataloger för Roma kulturklass de senaste tre åren. Resultaten visar en mycket låg måluppfyllelse. Ingen elev har under de tre åren lämnat Roma kulturklass med fullständiga betyg. Ingen elev är behörig till ett nationellt program i gymnasieskolan. Enstaka elever har fått betyg i ämnena hem- och konsumentkunskap, matematik, modersmål, samhällsorienterande ämnen samt svenska som andraspråk....inspektörerna bedömer

vidare att skolan snarast skall utreda varför så få elever i Roma kulturklass når målen i samtliga ämnen i årskurs 9. Skolan skall också vidta åtgärder så att fler elever ges möjlighet att nå målen. Det är inte acceptabelt att så många elever inte når målen. Inspektörernas samlade bedömning är att det är synnerligen angeläget att skolan vidtar kraftfulla åtgärder för att öka måluppfyllelsen.”

Utvärdering av verksamheten i Roma kulturklass med utgångspunkt i Skolinspektionens bedömningar 2016

Utbildningsförvaltningen har genomfört en egen utvärdering av verksamheten vid Roma Kulturklass med utgångspunkt i Skolinspektionens bedömningar. Utvärderingen har resulterat i nedanstående slutsatser:

Bedömningar inom området undervisning och lärande

Skolinspektionens bedömning:

Brister

Skolinspektionen konstaterar att Stockholms kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Undervisningen utgår från och omfattar målen i läroplanen och respektive kursplan. (Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 3. Kursplaner)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Se till att eleverna får undervisning i samtliga ämnen.
- Se till att undervisningen i respektive ämne utgår från kursplanen och omfattar det centrala innehållet för respektive årskurs.
- Se till att undervisningstiden i respektive ämne stämmer överens med timplanen för grundskolan, samt att förlorad undervisningstid tas igen.

Utbildningsförvaltningens bedömning:

De brister som Skolinspektionen identifierar bekräftas.

Förvaltningen bedömer därutöver att undervisningen, även i vissa andra avseenden än de som har direkt anknytning till det som Skolinspektionen beskriver under rubriken Åtgärder, håller låg kvalitet i förhållande till läroplansmålen. Det saknas träning i kritiskt tänkande för eleverna. Eleverna tränas inte i att se olika perspektiv, vilket läroplanen anger ska ske. Lärarna arbetar med värdegrunden på ett sådant sätt att elevernas utanförskap förstärks. Arbetet motverkar tillit till samhället utanför den aktuella gruppen

och undervisningen befäster en avgränsning från det övriga samhället. Alla elever ges inte stöd och stimulans i alla ämnen för att utvecklas så långt som möjligt. Undervisningen sker ofta i åldersblandade grupper där det sällan sker någon individuell anpassning utifrån elevernas tidigare erfarenheter och lärande. I elevgruppen finns 10 elever inskrivna i fritidshem men det bedrivs ingen fritidshemsverksamhet i lokalerna. De elever som stannar kvar efter skoldagens slut får vara i lokalerna utan att delta i organiserad verksamhet.

Bedömningar inom området extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionens bedömning:

Brister

Skolinspektionen konstaterar att Stockholms kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)
- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 8-12 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- När det gäller särskilt stöd följs insatta åtgärder upp och utvärderas. (3 kap. 9 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Se till att ansvariga på skolan skyndsamt utreder elevens behov av särskilt stöd om:
 - det befaras att eleverna inte kommer nå kunskapskraven trots att stöd getts i form av extra anpassningar,
 - om det finns särskilda skäl att anta att extra anpassningar inte skulle vara tillräckliga för att eleven ska nå kunskapskraven,
 - om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.
- Samråd ska se med elevhälsan vid utredning av behov av särskilt stöd, om det inte är uppenbart obehövt.
- Se till att eleverna ges det särskilda stöd som utredningen visar att eleven behöver för att nå kunskapskraven.
- Se till att de särskilda stödinsatserna följs upp och utvärderas.

- De särskilda stödåtgärder som beslutas om ska dokumenteras i ett åtgärdsprogram. I detta ska framgå vilka behov av särskilt stöd eleven har, hur behoven ska tillgodoses samt när och av vem de särskilda stödåtgärderna ska följas upp.

Utbildningsförvaltningens bedömning:

Skolinspektionens bedömningar bekräftas. Förvaltningen bedömer därutöver att verksamheten, även i vissa andra avseenden än de som har direkt anknytning till det som Skolinspektionen skriver under rubriken Åtgärder, håller låg kvalitet i förhållande till läroplansmålen.

Extra anpassningar och särskilt stöd för eleverna är inte synliga i undervisningen. Elevers eventuella behov av särskilt stöd utreds inte. Kontakten med elevhälsan sker i samband med rutinbesök hos skolsköterskan, det är dock inte alla elever som genomför besöken. Några elever deltar i hälsosamtal med skolsköterskan med vårdnadshavare eller lärare närvarande. Övriga kompetenser inom elevhälsoteamet har ingen kontakt med lärare eller elever.

Bedömningar inom området bedömning och betygssättning

Skolinspektionens bedömning:*Brister*

Skolinspektionen konstaterar att Hammarbyskolan inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn ser till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar. (3 kap. 14 § och 10 kap. 15-18 §§ skollagen; 6 kap. 7 § skolförordningen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Se till att lärarna är väl förtrogna med det regelverk som gäller för betygssättning.
- Se till att betyg utfärdas i enlighet med det regelverk som gäller för betygssättning.

Utbildningsförvaltningens bedömning:

Skolinspektionens bedömningar bekräftas.

Bedömningar inom området trygghet, studiero och kränkande behandling

Skolinspektionens bedömning:*Brister*

Skolinspektionen konstaterar att Stockholms kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6-10 g skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Se till att det bedrivs ett målinriktat arbete mot kränkande behandling på Hammarbyskolan som omfattar samtliga elever på skolan, det vill säga:

- kartlägga tryggheten för samtliga elever,
- utifrån kartläggningen vidta konkreta åtgärder för att motverka kränkande behandling,
- följa upp insatta åtgärder.

Utbildningsförvaltningens bedömning:

Skolinspektionens bedömningar bekräftas med följande tillägg: Elever och vårdnadshavare vittnar om att de känner trygghet i skolan. Det råder studiero i undervisningen.

Bedömningar inom området förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionens bedömning:

Brister

Skolinspektionen konstaterar att Stockholms kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Skolan ska säkerställa att eleverna deltar i utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Uteblir en elev utan giltigt skäl ser rektorn till att elevens vårdnadshavare informeras samma dag. (7 kap. 17 § skollagen)
- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)
- Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. (2 kap. 29 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Se till att samtliga elever vid Hammarbyskolan deltar i utbildningen om de inte har giltigt skäl att utebli.

- Se till att elevhälsans arbete omfattar samtliga elever på Hammarbyskolan. Detta arbete ska vara främst förebyggande och hälsofrämjande och syfta till att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Elevhälsans samtliga kompetenser ska bidra med sina perspektiv i arbetet.
- Se till att studie- och yrkesvägledaren, eller personal med liknande kompetens, bedriver ett arbete som omfattar samtliga elever på Hammarbyskolan.
- Se till att den studie- och yrkesvägledande verksamheten vid Hammarbyskolan tillgodoser och utgår ifrån elevernas behov av vägledning inför framtida studie- och yrkesval.
- Se till att studie- och yrkesvägledaren, eller personal med liknande kompetens, är ett stöd för den övriga personalens studie- och yrkesorienterande insatser.

Utbildningsförvaltningens bedömning:

Skolinspektionens bedömningar bekräftas.

Bedömningar inom området styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionens bedömning:*Brister*

Skolinspektionen konstaterar att Stockholms kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Se till att

- resultaten för samtliga elever på skolan följs upp avseende måluppfyllelse i förhållande till kunskapskraven samt trygghet och studiero,
- resultaten från uppföljningen analyseras för att identifiera utvecklingsområden, identifierade utvecklingsområden leder till adekvata utvecklingsåtgärder, som syftar till att öka skolans resultat och måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen för verksamheten,
- utvecklingsåtgärderna planeras och genomförs,
- påbörjade eller genomförda utvecklingsåtgärder följs upp för att se om de fått avsedd effekt,
- uppföljningen, analysen, planeringen och utvecklingsåtgärderna dokumenteras, så att kvalitetsarbetet kan följas över tid.

Utbildningsförvaltningens bedömning:
Skolinspektionens bedömningar bekräftas.

Nationella minoriteters rättigheter i förskoleklass och skola

Romer är sedan år 2000 en erkänd nationell minoritet tillsammans med samer, judar, sverigefinnar och tornedalingar. Gemensamt för nationella minoritetsgrupper är att de befolkat Sverige under lång tid och att de utgör grupper med en uttalad samhörighet. De har också en egen religiös, språklig eller kulturell identitet och en vilja att behålla sin identitet. Den svenska minoritetspolitiken syftar till att stärka de nationella minoriteternas rättigheter och ge stöd till minoritetsspråken så att de hålls levande. Skolan spelar en viktig roll för att främja de nationella minoritetsspråken. Skolan ansvarar för att varje elev under sin skolgång får kunskaper om de nationella minoriteternas kultur, språk, religion och historia. Sverige har också förbundit sig att beakta internationella överenskommelser, som ramkonventionen om skydd för nationella minoriteter och den europeiska stadgan om landsdels- och minoritetsspråk. Där ingår ansvar för samråd med minoriteten i frågor som berör dem, ansvar för att stödja språkens utveckling samt att motverka uttryck av diskriminering. Rättigheterna regleras i Lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk och i Språklagen (2009:600).

I Skollagen (2010:800) regleras rätten till modersmålsundervisning ytterligare. Här ges de nationella minoriteterna en utökad rätt till modersmålsundervisning. Elever som tillhör någon av de nationella

minoriteterna har rätt till modersmålsundervisning även om språket inte är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet. Eleven behöver inte heller ha grundläggande kunskaper i språket för att vara berättigad till undervisning i kurserna i modersmål.

I skolförordningen (2011:421) 9 kap. 12-13 §§ finns bestämmelser om *möjligheten* att anordna tvåspråkig undervisning. Den innebär att en huvudman får anordna delar av undervisningen i grundskolan på andra språk än svenska. Det gäller för elever som har ett annat språk än svenska som dagligt umgängesspråk med en eller båda vårdnadshavarna i hemmet. När det gäller tvåspråkig undervisning är reglerna lika för alla språk.

Arbetet mot kränkande behandling är en viktig del av skolans demokratiska uppdrag. Frågor som rör diskriminering regleras i Diskrimineringslagen (2008:567), medan frågor som rör kränkande behandling regleras i skollagen. En konsekvens av de båda lagarna är att alla skolor ska ha en likabehandlingsplan enligt diskrimineringslagen och en årlig plan mot kränkande behandling enligt skollagen.

Konsekvenser för elevgruppen med en omorganisering av Roma kulturklass

Berörda

Beslutet rör de romska elever som idag genomför sin skolgång i Roma kulturklass i Hammarbyskolan.

Beskrivning

Verksamheten som bedrivs i Roma kulturklass håller inte den kvalitet eller likvärdighet som en svensk skola ska tillhandahålla. Lärarna arbetar med värdegrunden på ett sådant sätt att elevernas utanförskap förstärks. Arbetet motverkar tillit till samhället utanför den aktuella gruppen och undervisningen befäster också avgränsning från det övriga samhället. Alla elever ges inte stöd och stimulans i alla ämnen för att utvecklas så långt som möjligt. Undervisningen sker ofta i åldersblandade grupper där det sällan sker någon individuell anpassning utifrån elevernas tidigare erfarenheter och lärande. Verksamheten har pågått under många år med bristande måluppfyllelse för de romska eleverna.

Risker

På kort sikt finns risk för att eleverna/föräldrarna i Roma kulturklass inte accepterar att flytta in i Hammarbyskolan, alternativt inte accepterar erbjudandet om skolgång i annan skola i Stockholms

stad. Den höga skolfrånvaron i elevgruppen skulle därmed kunna bli ännu högre. En omorganisering av undervisningen innebär också att det romska helhetsperspektivet försvinner, gruppen splittras. Många av barnen och ungdomarna går i klassen tillsammans med sina syskon och andra släktingar. Eleverna känner sig trygga i en miljö som bekräftar deras kulturella bakgrund och tillsammans med andra barn och vuxna som delar värderingar och kultur. Många av eleverna har kommit till klassen i senare år med ingen eller ringa skolbakgrund. På längre sikt finns därmed risk för ett ökat utanförskap och brist på samhörighet med majoritetssamhället.

Kompensation:

Förvaltningen anser att elevernas rättigheter kommer att stärkas med en omorganisering av Roma kulturklass. Samråd med den romska föräldragruppen genomförs under hösten. Förvaltningen säkerställer att eleverna får åldersadekvat undervisning av god kvalitet. Den personal som idag arbetar i klassen kommer att finnas tillhands i Hammarbyskolan och där fortsatt kunna agera brobyggare med stark anknytning till föräldragruppen. Elevernas modersmål, romani chib, är en integrerad del av den tvåspråkiga undervisningen i Roma kulturklass. Förvaltningen kommer att säkerställa att eleverna även fortsatt får möjlighet till undervisning i romani chib utifrån de rättigheter som gruppen har i egenskap av nationell minoritet.